

1421

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY¹⁾

z dnia 6 maja 2003 r.

w sprawie certyfikacji działalności w lotnictwie cywilnym

Na podstawie art. 163 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. — Prawo lotnicze (Dz. U. Nr 130, poz. 1112) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Przepisy rozporządzenia określają:

- 1) szczegółowe zasady, tryb dokonywania i zakres oraz kryteria oceny, czy dany podmiot spełnia wymagania niezbędne w procesie certyfikacji;
- 2) rodzaje i wzory certyfikatów dla poszczególnych rodzajów działalności, o których mowa w art. 160 ust. 3 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. — Prawo lotnicze;
- 3) szczegółowe zasady i tryb uznawania certyfikatów i równoznacznych dokumentów wydanych przez organy obcego państwa lub inne wyspecjalizowane instytucje.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie — należy przez to rozumieć ustawę z dnia 3 lipca 2002 r. — Prawo lotnicze;
- 2) Urzędzie — należy przez to rozumieć Urząd Lotnictwa Cywilnego;
- 3) Prezesie — należy przez to rozumieć Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego;
- 4) ICAO — należy przez to rozumieć Organizację Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego;
- 5) Konwencji ICAO — należy przez to rozumieć Konwencję o międzynarodowym lotnictwie cywilnym, podpisaną w Chicago dnia 7 grudnia 1944 r. (Dz. U. z 1959 r. Nr 35, poz. 212 i 214, z 1963 r. Nr 24, poz. 137 i 138, z 1969 r. Nr 27, poz. 210 i 211, z 1976 r. Nr 21, poz. 130 i 131, Nr 32, poz. 188 i 189 i Nr 39, poz. 227 i 228, z 1984 r. Nr 39, poz. 199 i 200, z 2000 r. Nr 39, poz. 446 i 447, z 2002 r. Nr 58, poz. 527 i 528 oraz z 2003 r. Nr 78, poz. 700 i 701);
- 6) SARPs ICAO (*Standards and Recommended Practices*) — należy przez to rozumieć międzynarodowe normy i zasady postępowania ustanowione przez

Organizację Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego w załącznikach (*Annexes*) do Konwencji ICAO, wydane zgodnie z jej art. 37, 38 i 54;

- 7) *ICAO Manuals* — należy przez to rozumieć podręczniki wydawane przez ICAO z upoważnienia Sekretarza Generalnego;
- 8) *JAA (Joint Aviation Authorities)* — należy przez to rozumieć Zrzeszenie Władz Lotniczych;
- 9) *EASA (European Aviation Safety Agency)* — należy przez to rozumieć Europejską Agencję Bezpieczeństwa Lotnictwa;
- 10) wymaganiach *JAR (Joint Aviation Requirements)* — należy przez to rozumieć europejskie wymagania bezpieczeństwa lotniczego *JAR*, ustanowione przez *JAA*;
- 11) systemie certyfikacji — należy przez to rozumieć przepisy, zasady, normy, zalecenia oraz procedury określające wymagania, jakie podmiot powinien spełnić w procesie certyfikacji;
- 12) przedmiocie certyfikacji — należy przez to rozumieć usługę, wyrób, urządzenie lub technologię oraz każdą inną specyfikację cech w zakresie działalności lotniczej, podlegające sprawdzeniu w procesie certyfikacji;
- 13) certyfikacie — należy przez to rozumieć dokument wydawany przez organ certyfikujący, który potwierdza spełnienie przez jego posiadacza wymagań ustanowionych dla uzyskania certyfikatu oraz trwałą zdolność jego posiadacza do bezpiecznego wykonywania określonej w nim działalności lotniczej;
- 14) zespole certyfikującym — należy przez to rozumieć inspektorów i innych pracowników Urzędu oraz ekspertów, wyznaczonych lub upoważnionych przez Prezesa do przeprowadzenia określonego procesu certyfikacji;
- 15) inspektorze — należy przez to rozumieć pracownika Urzędu posiadającego kwalifikacje, umiejętności i praktykę oraz potwierdzone uprawnienia zawodowe w określonej specjalności, właściwe do prowadzenia certyfikacji i bieżących inspekcji;
- 16) inspektorze prowadzącym — należy przez to rozumieć inspektora wyznaczonego przez Prezesa do kierowania określonym procesem certyfikacji i przewodniczenia zespołowi certyfikującemu;
- 17) inspektorze nadzorującym — należy przez to rozumieć inspektora wyznaczonego przez Prezesa do sprawowania bieżącego nadzoru nad działalnością

¹⁾ Minister Infrastruktury kieruje działem administracji rządowej — transport, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury (Dz. U. Nr 32, poz. 302 oraz z 2003 r. Nr 19, poz. 165 i Nr 141, poz. 1359).

- lotniczą posiadacza certyfikatu w okresie ważności certyfikatu;
- 18) ekspercie — należy przez to rozumieć osobę, niebędącą pracownikiem Urzędu, posiadającą kwalifikacje, umiejętności, praktykę oraz potwierdzone uprawnienia zawodowe w określonej specjalności, upoważnioną przez Prezesa do uczestniczenia w procesach certyfikacji;
 - 19) działaniu korygującym — należy przez to rozumieć działanie podejmowane przez podmiot certyfikowany w celu trwałego usunięcia przyczyn powstającego uchybienia, braku lub błędu, stwierdzonego podczas certyfikacji, okresowych lub doraźnych inspekcji tego podmiotu;
 - 20) agencji obsługi naziemnej — należy przez to rozumieć podmiot świadczący użytkownikom portu lotniczego jedną lub więcej kategorii usług obsługi naziemnej w porcie lotniczym, o których mowa w art. 176 ustawy;
 - 21) państwie akredytacji — należy przez to rozumieć państwo, które wyznaczyło i upoważniło swój organ lub inną instytucję wyspecjalizowaną do prowadzenia certyfikacji i wydawania certyfikatów zgodności lub dokumentów równoznacznych, o których mowa w art. 162 ust. 3 ustawy;
 - 22) państwie podmiotu certyfikacji — należy przez to rozumieć państwo, w którym znajduje się główna siedziba podmiotu, albo, jeśli nie ma takiej siedziby, państwo, w którym płaci on podatki;
 - 23) obcym organie certyfikującym — należy przez to rozumieć organ obcego państwa lub właściwą instytucję wyspecjalizowaną upoważnioną przez państwo akredytacji do prowadzenia certyfikacji i wydania certyfikatu zgodności lub dokumentu równoznacznego, o których mowa w art. 162 ust. 3 ustawy;
 - 24) podręcznikach certyfikacji — należy przez to rozumieć wydane przez Prezesa podręczniki certyfikacji i bieżącego nadzoru zawierające wytyczne i instrukcje w sprawach technicznych, związanych ze stosowaniem przepisów lotniczych, oraz procedury dotyczące danego procesu certyfikacji, ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Urzędu; podręczniki certyfikacji podlegają obowiązkowi aktualizacji zgodnie ze zmianami przepisów międzynarodowych, o których mowa w art. 3 ust. 5 ustawy;
 - 25) instrukcjach wykonawczych — należy przez to rozumieć dokumenty, który określały metody postępowania, warunki i ograniczenia zapewniające prawidłowe wykonanie czynności lub bezpieczne korzystanie z urządzeń technicznych, w tym instrukcje użytkownika wydane przez producentów oraz każdą inną instrukcję, jaką Prezes nakaże opracować i stosować w interesie bezpieczeństwa prowadzonej działalności lotniczej.
- § 3. Ustala się następujące rodzaje certyfikatów:
- 1) Certyfikat przewoźnika lotniczego (*Air Operator Certificate — AOC*) — upoważniający do prowadzenia działalności gospodarczej przy użyciu statków powietrznych w zakresie przewozu lotniczego oraz spedycji rzeczy do przewozu lotniczego;
 - 2) Certyfikat usług lotniczych (*Aerial Works Certificate — AWC*) — upoważniający do prowadzenia działalności gospodarczej przy użyciu statków powietrznych, w zakresie usług lotniczych innych niż przewóz lotniczy;
 - 3) Certyfikat ośrodka szkolenia lotniczego — upoważniający do prowadzenia szkolenia personelu lotniczego, o którym mowa w art. 160 ust. 3 pkt 2 ustawy, w następujących specjalnościach:
 - a) personelu wchodzącego w skład załóg statków powietrznych, wymienionego w art. 94 ust. 6 pkt 1 ustawy:
 - w zakresie wymaganym dla uzyskania licencji lotniczej (*Flight Training Organization — FTO*),
 - w zakresie wymaganym dla uzyskania uprawnień wpisywanych do posiadanej licencji lotniczej (*Type Rating Training Organization — TRTO*),
 - b) mechaników poświadczenia obsługi statku powietrznego, wymienionych w art. 94 ust. 6 pkt 3 ustawy — w zakresie wymaganym dla uzyskania licencji lotniczej mechanika poświadczenia obsługi statku powietrznego (*Approved Maintenance Training/Examination Organization*),
 - c) personelu lotniczego wymienionego w art. 94 ust. 6 pkt 2 i 4—6 ustawy — w zakresie wymaganym dla uzyskania licencji lotniczej (*Certified Training Organization*);
 - 4) Certyfikat lotniska (*Aerodrome Certificate*) — upoważniający do zarządzania lotniskiem w rozumieniu działu IV ustawy;
 - 5) Certyfikat agenta obsługi naziemnej statków powietrznych (*Airport Handling Agent Certificate*) — upoważniający do prowadzenia obsługi naziemnej statków powietrznych, ładunków, pasażerów i ich bagażu, zaopatrywania statków powietrznych oraz spedycji rzeczy do przewozu lotniczego;
 - 6) Certyfikat obsługi technicznej statków powietrznych (*Approved Maintenance Organization — AMO*) — upoważniający do wykonywania obsługi technicznej statków powietrznych i innego sprzętu lotniczego;
 - 7) Certyfikat projektanta statków powietrznych (*Design Organization Approval — DOA*) — upoważniający do projektowania statków powietrznych i innego sprzętu lotniczego;
 - 8) Certyfikat producenta statków powietrznych (*Production Organization Approval — POA*) — upoważniający do produkowania statków powietrznych i innego sprzętu lotniczego.

§ 4. Nieodłączną część certyfikatu mogą stanowić specyfikacje, w których określone są szczególne uprawnienia albo warunki lub ograniczenia, jakie zostają nałożone na posiadacza tego certyfikatu w związku z korzystaniem z udzielonych w nim uprawnień.

Rozdział 2

Klasyfikacja procesów certyfikacji

§ 5. 1. Na certyfikację działalności w lotnictwie cywilnym, o której mowa w art. 160 ust. 3 ustawy, składa się:

- 1) podstawowy proces certyfikacji, obejmujący szereg uporządkowanych, odpowiednio opisanych procedurami i udokumentowanych działań Urzędu, które mają na celu zbadanie zdolności podmiotu do trwałego spełniania wymagań ustalonych dla danego certyfikatu w odrębnych przepisach;
- 2) procesy certyfikacji szczególnych rodzajów lub form działalności w lotnictwie cywilnym, które wymagają od podmiotu wykazania się w procesie certyfikacji kwalifikacjami innymi niż badane w podstawowym procesie certyfikacji, określonych w podręcznikach certyfikacji, a w szczególności wymagającymi:
 - a) dostosowania podmiotu lub przedmiotu certyfikacji do spełnienia szczególnych wymagań organizacyjnych, sprzętowych albo technologicznych w celu uzyskania takiej zmiany ich charakterystyk, która zapewni bezpieczną realizację szczególnej formy lub rodzaju działalności w lotnictwie cywilnym,
 - b) posiadania przez personel kierujący, nadzorujący lub wykonawczy, który uczestniczy w szczególnych rodzajach lub formach działalności w lotnictwie cywilnym, specjalistycznych kwalifikacji zawodowych lub lotniczych,
 - c) zastosowania specjalistycznych procedur lub technik wykonawczych;
- 3) procesy związane z utrzymaniem ważności posiadanego certyfikatu, obejmujące szereg uporządkowanych, odpowiednio opisanych procedurami i udokumentowanych działań Urzędu, które mają na celu okresowe i doraźne sprawdzanie, czy podmiot ciągle spełnia wymagania ustalone dla tego certyfikatu w odrębnych przepisach, w których zakres wchodzi:
 - a) okresowe i doraźne kontrole, o których mowa w art. 162 ust. 1 ustawy,
 - b) kontrole, o których mowa w art. 27 ustawy,
 - c) czynności nadzoru, o których mowa w art. 157 ust. 1 ustawy.

2. Procesy certyfikacji, o których mowa w ust. 1, mogą dotyczyć odpowiednio:

- 1) wydania certyfikatu po raz pierwszy;
- 2) przedłużenia ważności certyfikatu;

- 3) rozszerzenia zakresu uprawnień nadanych w certyfikacie;
- 4) wznowienia ważności certyfikatu.

Rozdział 3

Tryb prowadzenia procesów certyfikacji

§ 6. Certyfikację działalności lotniczej, o której mowa w art. 160 ust. 3 ustawy, przeprowadza zespół certyfikujący.

§ 7. 1. Certyfikacja prowadzona jest zgodnie ze szczegółowymi wytycznymi i instrukcjami zawartymi w podręcznikach certyfikacji, właściwych dla poszczególnych rodzajów i procesów certyfikacji.

2. Podręczniki certyfikacji podlegają obowiązkowi aktualizacji zgodnie ze zmianami przepisów międzynarodowych, o których mowa w art. 3 ust. 5 ustawy.

§ 8. Podręczniki certyfikacji określają:

- 1) specjalności zawodowe, jakie muszą posiadać inspektorzy wyznaczeni do prowadzenia lub udziału w określonym procesie certyfikacji, oraz jakie grupy zawodowe i specjalności zawodowe muszą być reprezentowane w zespole prowadzącym określony rodzaj procesu certyfikacji;
- 2) procesy lub czynności certyfikacji oraz kontrole, o których mowa w art. 162 ust. 1 ustawy, które wymagają udziału inspektora posiadającego specjalistyczne kwalifikacje lotnicze albo ważną licencję pilota;
- 3) wymagania dotyczące kwalifikacji oraz szkolenia inspektorów i ekspertów.

Rozdział 4

Przebieg procesu certyfikacji

§ 9. Proces certyfikacji składa się z następujących etapów:

- 1) informacyjnego — polegającego na zapoznaniu podmiotu ubiegającego się o certyfikat z obowiązującymi przepisami, wymaganiami technicznymi, zasadami oraz procedurami prowadzenia procesów certyfikacji;
- 2) złożenia wniosku — polegającego na złożeniu przez podmiot wniosku, na formularzu określonym w podręcznikach certyfikacji, wraz z wymaganymi dokumentami, oraz ocenie zgodności dostarczonych przez podmiot dokumentów z przepisami oraz wymaganiami technicznymi ustalonymi dla wnioskowanego procesu certyfikacji w odrębnych przepisach;
- 3) oceny i zatwierdzania instrukcji wykonawczych, które są wymagane w odrębnych przepisach dla zapewnienia bezpieczeństwa działalności w lotnictwie cywilnym;

4) testów praktycznych, jeśli szczegółowe procedury certyfikacji takich testów wymagają — polegających na praktycznym wykazaniu przez podmiot, że jest trwale zdolny zapewnić bezpieczeństwo wnioskowanej działalności w lotnictwie cywilnym, spełniać wymagania przepisów, które były podstawą certyfikacji, oraz że potrafi wykonywać przedmiotową działalność zgodnie z zasadami, warunkami i ograniczeniami, jakie zostały określone w zatwierdzonych przez Prezesa instrukcjach wykonawczych. Podmiot przeprowadza testy praktyczne, określone przez Prezesa w programie testów praktycznych, o którym mowa w § 24, jako niezbędne dla tego procesu lub etapu certyfikacji, na własny koszt;

5) wydania certyfikatu — polegającego na wydaniu decyzji, o której mowa w art. 162 ust. 4 ustawy.

Rozdział 5

Terminy w procesie certyfikacji

§ 10. Wniosek o wydanie certyfikatu po raz pierwszy albo wznowienie ważności certyfikatu, który był nieważny dłużej niż 12 miesięcy, składa się nie później niż w terminie 90 dni roboczych przed przewidywaną datą rozpoczęcia wnioskowanej działalności.

§ 11. Wniosek o wznowienie ważności certyfikatu, który był cofnięty, zawieszony lub nieważny dłużej niż 6 miesięcy, ale nie dłużej niż 12 miesięcy, składa się nie później niż w terminie 60 dni roboczych przed przewidywaną datą rozpoczęcia wnioskowanej działalności.

§ 12. 1. Wniosek o przedłużenie ważności certyfikatu składa się nie później niż w terminie 30 dni roboczych przed datą upływu jego ważności.

2. Wniosek o rozszerzenie zakresu posiadanego certyfikatu składa się nie później niż w terminie 30 dni roboczych przed przewidywaną datą rozpoczęcia wnioskowanej działalności, z zastrzeżeniem § 13.

§ 13. Jeżeli ze złożoności wnioskowanego procesu certyfikacji wynika konieczność przeprowadzenia długotrwałego postępowania dowodowego albo dokonania przez podmiot poważnych zmian organizacyjnych lub kadrowych w przedsiębiorstwie, przeszkolenia znacznej liczby personelu lub nabycia przez ten podmiot niezbędnego doświadczenia w prowadzeniu wnioskowanej działalności, terminy dla dokonania określonych czynności w procesie certyfikacji i termin zakończenia całego procesu są określone w harmonogramie certyfikacji, ustalonym wspólnie przez Prezesa i podmiot wnioskujący.

§ 14. 1. Jeżeli podmiot wnioskujący o wydanie certyfikatu nie dokona czynności określonej dla niego w harmonogramie certyfikacji, Prezes odmawia wydania certyfikatu, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Przed podjęciem decyzji o odmowie wydania certyfikatu Prezes wyznacza podmiotowi dodatkowy termin do dokonania czynności, o której mowa w ust. 1.

Rozdział 6

Wniosek i inne dokumenty składane w procesie certyfikacji

§ 15. Podmiot, który zamierza złożyć wniosek o wydanie certyfikatu po raz pierwszy, przekazuje do Urzędu na etapie, o którym mowa w § 9 pkt 1, następujące informacje:

- 1) krótką charakterystykę podmiotu oraz opis swoich dotychczasowych doświadczeń w dziedzinie lotnictwa cywilnego, o ile takie były;
- 2) ogólny opis i zakres zamierzonej działalności w lotnictwie cywilnym;
- 3) ogólną charakterystykę zasobów, środków i urządzeń, jakie będą wykorzystane do prowadzenia działalności w lotnictwie cywilnym;
- 4) miejsce, zakres i obszar prowadzenia planowanej działalności w lotnictwie cywilnym.

§ 16. Wniosek o wydanie certyfikatu po raz pierwszy albo o wznowienie ważności certyfikatu, który był nieważny dłużej niż przez okres 12 miesięcy, musi zawierać, co najmniej następujące informacje i dane:

- 1) identyfikujące wnioskującego, łącznie z jego nazwą, adresem oraz nazwiskiem, stanowiskiem, numerem telefonu i faksu osoby podpisującej wniosek;
- 2) rodzaj certyfikatu, o wydanie którego podmiot się ubiega, zgodny z nazwą określoną w § 3;
- 3) nazwy szczególnych rodzajów i form działalności w lotnictwie cywilnym, jakie podmiot zamierza poddać procesowi certyfikacji, zgodnie z klasyfikacją podaną w podręcznikach certyfikacji;
- 4) przewidywany termin rozpoczęcia wnioskowanej działalności w lotnictwie cywilnym.

§ 17. Wniosek o wydanie certyfikatu podpisuje osoba upoważniona w akcie zawiązania podmiotu albo osoba działająca z jej upoważnienia.

§ 18. 1. Do wniosku o wydanie certyfikatu, o którym mowa w § 16, podmiot dołącza następujące dokumenty, właściwe dla rodzaju wnioskowanego procesu certyfikacji:

- 1) wypis z właściwego rejestru, określający status prawny podmiotu, w którym określony będzie zakres dozwolonej działalności;
- 2) dowód wniesienia opłaty lotniczej, w wysokości określonej w odrębnych przepisach;
- 3) harmonogram procesu certyfikacji, w którym określone będą główne zadania procesu, nazwiska i funkcje osób odpowiedzialnych za ich realizację oraz deklarowane terminy gotowości podmiotu do poddania tych elementów audytowi;

- 4) charakterystyki zawodowe personelu kierowniczego, których decyzje wpływają na stan bezpieczeństwa przedmiotowej działalności w lotnictwie cywilnym;
- 5) szczegółowy wykaz zasobów oraz urządzeń technicznych, jakie będą wykorzystane do prowadzenia wnioskowanej działalności w lotnictwie cywilnym, łącznie z ich pełnymi charakterystykami użytkowymi;
- 6) inne dokumenty niezbędne dla udowodnienia stanu prawnego, merytorycznego i kondycji finansowej podmiotu, wymagane zgodnie z przepisami ustawy;
- 7) promesę zezwolenia albo koncesji, jeśli została wydana.

2. W przypadku certyfikacji ośrodka szkolenia lotniczego, o którym mowa w § 3 pkt 3, podmiot może złożyć odpowiednio, zamiast wypisu wymaganego w ust. 1 pkt 1:

- 1) akt założycielski szkoły lub placówki publicznej;
- 2) wyciąg z rejestru szkół i placówek niepublicznych.

§ 19. Podmiot może być zwolniony z obowiązku złożenia niektórych informacji oraz dokumentów, o których mowa w § 16, 18 i 21, jeśli w czasie, jaki upłynął od złożenia przez niego wniosku o wszczęcie dowolnego procesu certyfikacji, nie zaszły zmiany w sytuacji podmiotu przedstawione w tych dokumentach.

§ 20. Rozpoczęcie etapu oceny i zatwierdzania, o którym mowa w § 9 pkt 3, następuje z chwilą złożenia przez zainteresowany podmiot instrukcji wykonawczych, właściwych dla rodzaju wnioskowanych procesów certyfikacji, a w odniesieniu do:

- 1) certyfikacji obejmującej przewóz lotniczy, o którym mowa w § 3 pkt 1 — ponadto dokumentów określających zdolność finansową podmiotu określonych w odrębnych przepisach oraz instrukcje, o których mowa w art. 158 ust. 3 pkt 2 ustawy;
- 2) certyfikacji usług lotniczych, o których mowa w § 3 pkt 2, w zakresie obejmującym wykonywanie fotogrametrycznych lub teledetekcyjnych zdjęć lotniczych — ponadto zezwolenie, o którym mowa w art. 18 i 19 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. — Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2000 r. Nr 100, poz. 1086, z późn. zm.²⁾), oraz świadectwo bezpieczeństwa przemysłowego, o którym mowa w art. 65 ust. 1a ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 11, poz. 95, z późn. zm.³⁾), w związku z pkt II.14 załącznika nr 1 do tej ustawy;

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 120, poz. 1268 oraz z 2001 r. Nr 110, poz. 1189, Nr 115, poz. 1229 i Nr 125, poz. 1363.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 39, poz. 462, z 2001 r. Nr 22, poz. 247, Nr 27, poz. 298, Nr 56, poz. 580, Nr 110, poz. 1189, Nr 123, poz. 1353 i Nr 154, poz. 1800, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 89, poz. 804 i Nr 153, poz. 1271 oraz z 2003 r. Nr 17, poz. 155.

- 3) certyfikacji zarządzania lotniskiem — ponadto dokumentów określonych w art. 69 ust. 1, art. 82 pkt 2, art. 84 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy, potwierdzające spełnienie warunków, o których mowa w art. 160 ust. 4 pkt 3 i 4 ustawy.

§ 21. Przed przystąpieniem do etapu testów praktycznych zainteresowany podmiot zobowiązany jest złożyć, co najmniej następujące dokumenty:

- 1) dokumenty potwierdzające prawo podmiotu do dysponowania środkami lub urządzeniami, jakie będą wykorzystane do prowadzenia wnioskowanej działalności w lotnictwie cywilnym, a w odniesieniu do procesów certyfikacji działalności w lotnictwie cywilnym, o których mowa w art. 160 ust. 3 pkt 1 i 2 ustawy, także wykazy statków powietrznych, jakie podmiot będzie używał, wraz z podaniem ich typów, modeli, znaków rejestracyjnych i numerów fabrycznych płatowców;
- 2) wykaz umów kooperacyjnych na świadczenie usług przez podmioty zewnętrzne na rzecz podmiotu wnioskującego o wydanie certyfikatu, jeśli występuje potrzeba zawarcia takich umów;
- 3) wykaz lotniczych portów docelowych i zapasowych, jeśli przedmiotem certyfikacji jest regularny przewóz lotniczy;
- 4) projekt specyfikacji, o których mowa w § 4, jeśli występują;
- 5) szczegółowy program testów praktycznych, jeśli występuje;
- 6) kopie polis ubezpieczenia, wymaganych zgodnie z art. 160 ust. 4 pkt 1 oraz art. 209 ust. 1 ustawy;
- 7) upoważnienie, o którym mowa w art. 191 ust. 2 ustawy, jeśli przedmiotem certyfikacji jest przewóz lotniczy;
- 8) wyznaczenie, o którym mowa w art. 191 ust. 3 ustawy, jeśli jest wymagane i zostało wydane.

§ 22. Etap testów praktycznych, jeśli jest wymagany, dzieli się na:

- 1) zademonstrowanie zdolności do prowadzenia wnioskowanej działalności w lotnictwie cywilnym na ziemi;
- 2) zademonstrowanie zdolności do prowadzenia wnioskowanej działalności w lotnictwie cywilnym w powietrzu, szczególnie w odniesieniu do procesów certyfikacji, o których mowa w art. 160 ust. 3 pkt 1 i 2 ustawy.

§ 23. Warunkiem przystąpienia do etapu testów praktycznych jest pełne zakończenie etapu oceny i zatwierdzania instrukcji wykonawczych oraz otrzymanie od zainteresowanego podmiotu pisemnego oświadczenia, że wszystkie wymagane dla prowadzenia wnioskowanej działalności w lotnictwie cywilnym i zatwierdzone przez Prezesa instrukcje wykonawcze zostały

przez podmiot wprowadzone do stosowania oraz że są w pełni przestrzegane przez wszystkie służby i osoby funkcyjne uczestniczące we wnioskowanej działalności, łącznie z podwykonawcami i dostawcami usług, jeśli taki przypadek zachodzi.

§ 24. Testy praktyczne realizowane są zgodnie z warunkami i ograniczeniami podanymi w zatwierdzonym przez Prezesa programie testów praktycznych oraz z warunkami i ograniczeniami eksploatacyjnymi użytego sprzętu lub wyposażenia, określonymi w instrukcjach użytkowania, wydanych przez producentów tego sprzętu.

§ 25. Prezes może, z zastrzeżeniem § 26, na pisemny wniosek przewodniczącego zespołu certyfikującego, zwolnić podmiot z przeprowadzenia testów praktycznych w powietrzu lub ograniczyć ich zakres albo uznać za wystarczający pokaz przeprowadzony na zatwierdzonym i właściwym do tego symulatorze lotu, jeśli istnieją inne dowody, że podmiot jest zdolny prowadzić wnioskowaną działalność lotniczą w sposób bezpieczny i zgodny z obowiązującymi przepisami oraz warunkami i ograniczeniami, jakie Prezes nałoży na ten rodzaj działalności w specyfikacjach, o których mowa w § 4, oraz w instrukcjach wykonawczych.

§ 26. Nie można zwolnić z przeprowadzenia testów praktycznych na ziemi i w powietrzu podmiotu, który ubiega się o uzyskanie Certyfikatu przewoźnika lotniczego (AOC) w zakresie przewozu lotniczego po raz pierwszy.

§ 27. Certyfikat może być wydany na okres krótszy niż 12 miesięcy, jeśli w procesie certyfikacji zostanie stwierdzone, że:

- 1) została trwale osłabiona kondycja finansowa podmiotu, tak że nie gwarantuje dostatecznych środków na prowadzenie działalności w lotnictwie cywilnym przez cały okres ważności certyfikatu;
- 2) występują częste zmiany kadrowe wywołujące brak stabilizacji w kierownictwie firmy;
- 3) umowy handlowe, kooperacyjne, a w szczególności prawo do dysponowania statkami powietrznymi, korzystania z urządzeń naziemnych lub pomieszczeń, mają ograniczone, krótsze niż 12 miesięcy, terminy ważności;
- 4) występują braki ilościowe środków niezbędnych dla zapewnienia ciągłości prowadzonej działalności w lotnictwie cywilnym.

§ 28. Certyfikat może być wydany na okres dłuższy niż 12 miesięcy, ale nie dłuższy niż 36 miesięcy, jeśli w procesie certyfikacji oraz podczas okresowych i różnych sprawdzeń, o których mowa w art. 162 ust. 1 ustawy, zostanie wykazane, że:

- 1) podmiot zdobył doświadczenie i swoim dotychczasowym działaniem daje pewność, że nadal będzie prowadził działalność lotniczą w sposób bezpieczny i zgodny z obowiązującymi przepisami, normami i zasadami;

2) podmiot realizuje rozsądną politykę handlową, inwestycyjną, kadrową i sprzętową, niepowodującą zagrożeń dla bezpieczeństwa prowadzonej działalności w lotnictwie cywilnym;

3) podmiot aktywnie śledzi postęp techniczny, rozwój krajowych i międzynarodowych standardów i przepisów lotniczych oraz wprowadza je do swojej organizacji, powodując jej unowocześnienie i poprawę bezpieczeństwa prowadzonej działalności w lotnictwie cywilnym;

4) podmiot posiada ustabilizowaną i doświadczoną kadrę kierowniczą, nadzorującą i wykonawczą oraz sprawnie działające struktury zarządzania i bieżącego kierowania przedmiotową działalnością lotniczą, a w szczególności skutecznie działający system zarządzania jakością, jeśli przepisy odrębne ustanowienia takiego systemu wymagają;

5) podmiot terminowo i dokładnie wykonuje polecenia Prezesa oraz aktywnie współpracuje z Urzędem w sprawach dotyczących bezpieczeństwa prowadzonej działalności w lotnictwie cywilnym.

§ 29. Certyfikat, jako załącznik do decyzji Prezesa, wydawany jest w dwóch egzemplarzach, z których jeden otrzymuje zainteresowany podmiot, natomiast drugi pozostaje w aktach Urzędu i jest archiwizowany zgodnie z zasadami określonymi w rozdziale 9.

§ 30. Wnioski zainteresowanego podmiotu o ograniczenie zakresu uprawnień, zawieszenie ważności, korektę, wydanie duplikatu certyfikatu oraz rezygnacja z posiadania certyfikatu są składane pisemnie i zawierają opis wniosku, jego uzasadnienie oraz podpis osoby upoważnionej do dokonywania tych czynności zgodnie z § 17.

Rozdział 7

Instrukcje wykonawcze

§ 31. Podmiot ubiegający się o wydanie certyfikatów określonych w § 3 opracowuje instrukcje wykonawcze, o których mowa w art. 69 ust. 1 i 3, art. 84 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz art. 158 ust. 3 pkt 2 ustawy, a także instrukcje wymagane w przepisach międzynarodowych, o których mowa w art. 3 ust. 5 ustawy, właściwe dla przedmiotu certyfikacji, zapewniające prawidłowe i bezpieczne wykonywanie wnioskowanej działalności w lotnictwie cywilnym.

§ 32. 1. Zakres i formę instrukcji wykonawczych ustala Prezes w podręcznikach certyfikacji, uwzględniając zasady określone w rozporządzeniu oraz przepisy międzynarodowe, o których mowa w art. 3 ust. 5 ustawy.

2. Instrukcje wykonawcze oraz każda ich zmiana podlegają obowiązkowi zatwierdzenia przez Prezesa.

3. Prezes może nakazać podmiotowi wprowadzenie do instrukcji wykonawczych takich zmian, jakie uzna za konieczne dla zapewnienia bezpieczeństwa działalności w lotnictwie cywilnym.

Rozdział 8

Okresowe i doraźne kontrole posiadacza certyfikatu

§ 33. Prezes prowadzi okresowe i doraźne kontrole, o których mowa w art. 162 ust. 1 oraz w art. 27 ust. 1 ustawy, w celu sprawdzenia, czy w okresie ważności certyfikatu jego posiadacz w szczególności:

- 1) spełnia wymagania, jakie zostały określone dla uzyskania tego certyfikatu w obowiązujących przepisach, oraz przestrzega warunków i ograniczeń wykonywania działalności w lotnictwie cywilnym, jakie Prezes nałożył na niego w certyfikacie oraz w specyfikacjach, jeśli występują;
- 2) prowadzi działalność lotniczą zgodnie z wymaganiami, metodami, zasadami i procedurami, określonymi dla tej działalności w zatwierdzonych przez Prezesa instrukcjach wykonawczych;
- 3) utrzymuje strukturę organizacyjną oraz zatrudnia odpowiednio wykwalifikowany personel kierowniczy, nadzorujący i wykonawczy w liczbie dostatecznej dla wykonania wszystkich zaplanowanych i objętych przedmiotowym certyfikatem zadań;
- 4) utrzymuje środki techniczne i urządzenia wykorzystywane do prowadzenia działalności w lotnictwie cywilnym, a w szczególności eksploatowane statki powietrzne, w stanie zapewniającym bezpieczeństwo ich użytkowania i obsługi;
- 5) wywiązuje się z zawartych umów związanych z prowadzoną działalnością w lotnictwie cywilnym;
- 6) wywiązuje się z innych obowiązków nałożonych na posiadacza certyfikatu w odrębnych przepisach.

§ 34. 1. Kontrole okresowe prowadzone są zgodnie z zatwierdzonymi przez Prezesa, indywidualnie dla każdego posiadacza certyfikatu, programami prowadzenia bieżącego nadzoru.

2. Program, o którym mowa w ust. 1, określa zakres merytoryczny każdego audytu oraz inspekcji, częstotliwość ich powtarzania w poszczególnych obszarach działalności podmiotu w lotnictwie cywilnym oraz roczny i kwartalny plan realizacji poszczególnych zadań inspekcyjnych.

3. Ogólne wytyczne dotyczące zasad i procedur prowadzenia bieżącego nadzoru nad posiadaczem certyfikatu oraz konstrukcji programu, o których mowa w ust. 1 i 2, określają podręczniki certyfikacji.

§ 35. Posiadacz certyfikatu jest nadzorowany przez wyznaczonego inspektora z właściwej terytorialnie delegatury Urzędu, odpowiedzialnego za realizację programu, o którym mowa w § 34 ust. 1. W odniesieniu do

organizacji, których wielkość lub złożoność struktury albo też zakres prowadzonej działalności w lotnictwie cywilnym tego wymaga, Prezes może wyznaczyć więcej niż jednego inspektora nadzorującego, wskazując tego, który jest upoważniony przedstawiać stanowiska Urzędu wobec nadzorowanego podmiotu.

§ 36. Prezes określa w podręcznikach certyfikacji zasady klasyfikowania uchybień, niezgodności i braków stwierdzonych podczas audytu i inspekcji, w zależności od powodowanego przez nie stopnia zagrożenia bezpieczeństwa prowadzonej działalności w lotnictwie cywilnym, oraz nieprzekraczalne terminy ich usunięcia.

§ 37. Przepisy, o których mowa w art. 30 oraz art. 159 ust. 1 i 2 ustawy, stosuje się odpowiednio.

§ 38. W procesach certyfikacji i oceny zdolności podmiotu do spełniania norm i wymagań określonych w odrębnych przepisach stosuje się zasady dotyczące prowadzenia kontroli i postępowań pokontrolnych oraz uwzględnia wyniki kontroli prowadzonych zgodnie z przepisami działu II ustawy, a w szczególności art. 27 ust. 3, art. 28 i art. 29, oraz działu VII ustawy, a w szczególności art. 157, 158, 160 ust. 4, art. 161 i 162 ustawy, które stosuje się odpowiednio.

Rozdział 9

Dokumentowanie procesów certyfikacji

§ 39. Każdy proces certyfikacji oraz wykonane w ramach tego procesu sprawdzenia i czynności inspekcyjne oraz kontrolne muszą być udokumentowane zgodnie z zasadami podanymi w podręcznikach certyfikacji.

§ 40. Wydane certyfikaty wpisywane są do prowadzonej przez Urząd ewidencji certyfikatów. W ewidencji gromadzone są i archiwizowane, jako oddzielne zbiory przypisane osobno każdemu podmiotowi, dokumenty i dane dotyczące każdego wniosku o wydanie certyfikatu oraz każdego wydanego, zmienionego, przedłużonego, wygasłego, zawieszono lub cofniętego certyfikatu, a w szczególności:

- 1) drugie egzemplarze wydanych podmiotowi certyfikatów i specyfikacji oraz certyfikaty zwrócone, wygasłe lub zmienione;
- 2) wszelkie złożone przez podmiot w procesie certyfikacji dokumenty, świadectwa, materiały dowodowe, polisy ubezpieczenia, wykazy oraz załączniki do składanych wniosków;
- 3) pełny komplet korespondencji urzędowej wymienianej pomiędzy uczestnikami procesów certyfikacji, a w szczególności postanowienia i decyzje wydawane przez Prezesa w trybie Kodeksu postępowania administracyjnego w związku z prowadzonymi procesami certyfikacji;
- 4) programy, harmonogramy, plany audytu, kontroli oraz inspekcji przeprowadzanych w ramach procesów certyfikacji i bieżącego nadzoru;

- 5) sprawozdania, notatki, protokoły, raporty i listy kontrolne z każdej przeprowadzonej czynności inspekcyjnej, kontrolnej lub sprawdzenia oraz dokumentację wykrytych uchybień, braków lub niezgodności z obowiązującymi przepisami, normami, zasadami lub procedurami;
- 6) programy i sprawozdania z podejmowanych przez podmiot działań korygujących, jeśli były realizowane;
- 7) raporty z audytów sprawdzających skuteczność podjętych przez podmiot działań korygujących;
- 8) ekspertyzy, orzeczenia, analizy oraz opracowania syntetyczne wyników audytu, kontroli oraz inspekcji;
- 9) inne dokumenty i dowody uzyskane lub wykorzystywane w procesach certyfikacji dla potrzeb audytu, kontroli lub inspekcji.

§ 41. Każdemu zbiorowi dokumentów przynależnych do wniosku oraz wydanego podmiotowi certyfikatu przydziela się indywidualny, stały numer rejestracyjny składający się z:

- 1) międzynarodowego oznaczenia Rzeczypospolitej Polskiej w postaci liter PL;
- 2) numeru sprawy, nadanego w kolejności wzięcia wniosku o wydanie certyfikatu po raz pierwszy;
- 3) oznaczenia roku kalendarzowego wydania, przedłużenia lub wznowienia ważności przedmiotowego certyfikatu.

§ 42. Podręczniki certyfikacji określają metody prowadzenia, ewidencjonowania i archiwizacji dokumentacji procesów certyfikacji, uwzględniając zasady określone w rozporządzeniu oraz przepisy międzynarodowe, o których mowa w art. 3 ust. 5 ustawy.

Rozdział 10

Działania korygujące i programy naprawcze

§ 43. W razie stwierdzenia uchybień, Prezes wzywa podmiot do ich usunięcia w trybie art. 162 ust. 2 ustawy, a w uzasadnionych przypadkach może zobowiązywać podmiot do opracowania i zrealizowania programu korygującego, w którym podmiot określi:

- 1) przedmiot działania korygującego;
- 2) służby lub osoby funkcyjne posiadacza certyfikatu odpowiedzialne za realizację i sprawdzenie wykonania działania korygującego;
- 3) terminy realizacji poszczególnych zadań programu korygującego;
- 4) sposób udokumentowania wykonania działania korygującego;
- 5) sposób sprawdzenia skuteczności wykonanego działania korygującego i upewnienia się o trwałym wyeliminowaniu przyczyn powstania korygowanej nieprawidłowości;

- 6) obowiązek zatwierdzenia programu przez osobę do tego upoważnioną przez posiadacza certyfikatu.

§ 44. Prezes może nałożyć na podmiot obowiązek uzyskania akceptacji przez Urząd programu korygującego, jeśli stwierdzi, że wykryte uchybienia, braki lub niezgodności stanowią poważne zagrożenie bezpieczeństwa albo że trwałe usunięcie przyczyn stwierdzonego uchybienia zajmie więcej niż 90 dni.

Rozdział 11

Wzory certyfikatów

§ 45. 1. Certyfikat zawiera dane określone w art. 161 ust. 2 ustawy, a w szczególności:

- 1) pełną nazwę Urzędu w językach polskim i angielskim;
- 2) nazwę podmiotu oraz adres jego siedziby;
- 3) numer identyfikacyjny certyfikatu;
- 4) datę wydania i datę ważności certyfikatu;
- 5) nazwę rodzaju działalności w lotnictwie cywilnym, której certyfikat dotyczy;
- 6) przepisy i wymagania, jakie zostały przez podmiot spełnione dla wydania certyfikatu;
- 7) ogólne warunki dotyczące utrzymania, zawieszenia lub cofnięcia certyfikatu;
- 8) podpis Prezesa i okrągłą pieczęć Urzędu.

2. Certyfikat, o którym mowa w ust. 1, może być uzupełniony dodatkowymi specyfikacjami, w których określone będą warunki oraz ograniczenia uprawnień określonych w certyfikacie, jeśli takie występują.

§ 46. Certyfikaty i specyfikacje sporządzane są w językach polskim i angielskim.

§ 47. Wzór certyfikatu określa załącznik nr 1, a wzór specyfikacji — załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 48. Szczegółową treść specyfikacji, o której mowa w § 4, właściwą dla danego rodzaju certyfikowanej działalności w lotnictwie cywilnym określają podręczniki certyfikacji.

Rozdział 12

Tryb uznawania certyfikatów wydanych przez obcy organ certyfikujący

§ 49. 1. Przedmiotem uznania za ważny na równi z certyfikatem polskim może być tylko certyfikat lub dokument równoznaczny, zwany dalej „certyfikatem zagranicznym”, wydany przez obcy organ certyfikujący, którego posiadanie jest obowiązkiem nałożonym na podmiot zagraniczny przepisami prawa obcego państwa albo przepisami prawa polskiego dla prowadzenia przez niego działalności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub na rzecz podmiotów polskich.

2. Uznanie certyfikatu zagranicznego, wydanego przez obcy organ certyfikujący, nie zwalnia jego posiadacza z obowiązku dopełnienia innych czynności prawnych wymaganych odrębnymi przepisami, a w szczególności uzyskania zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, chyba że umowy międzynarodowe stanowią inaczej.

3. Certyfikat zagraniczny podlega uznaniu w całości, wraz z wszystkimi wpisanymi do niego uprawnieniami, zezwoleniami i ograniczeniami.

Rozdział 13

Tryb uznawanie certyfikatów zagranicznych na podstawie ratyfikowanej umowy międzynarodowej

§ 50. 1. Certyfikaty zagraniczne, wydane przez obcy organ certyfikujący na podstawie postanowień ratyfikowanej umowy międzynarodowej zawierającej klauzulę o wzajemnym uznawaniu certyfikatów i świadectw w lotnictwie cywilnym, uznawane są w sposób bezpośredni.

2. Uznanie certyfikatu zagranicznego w sposób bezpośredni dokonuje się po sprawdzeniu, czy ratyfikowana umowa międzynarodowa zawiera klauzulę o wzajemnym uznawaniu certyfikatów i świadectw w lotnictwie cywilnym. Uznanie może dotyczyć wszystkich certyfikatów i świadectw wydanych przez państwo, z którym została zawarta umowa, od dnia ogłoszenia ratyfikowanej umowy międzynarodowej w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 51. Polski podmiot może korzystać z wyrobów lub usług posiadacza certyfikatu zagranicznego uznanego za ważny na równi z certyfikatem polskim, zgodnie z § 50, jeżeli:

- 1) zakres uprawnień udzielonych podmiotowi zagranicznemu w posiadanym certyfikacie zagranicznym jest właściwy i dostateczny dla wykonywania przez niego usługi na rzecz podmiotu polskiego;
- 2) certyfikat zagraniczny pozostaje ważny w całym okresie korzystania przez podmiot polski z usług jego posiadacza.

Rozdział 14

Tryb uznawania certyfikatów zagranicznych na podstawie umowy międzynarodowej, niepodlegającej ratyfikacji

§ 52. Certyfikaty zagraniczne, wydane przez uprawniony do tego obcy organ certyfikujący na podstawie postanowień umowy międzynarodowej lub porozumienia niepodlegającego ratyfikacji, zawierającego klauzulę o wzajemnym uznawaniu certyfikatów i świadectw w lotnictwie cywilnym, uznaje się po zbadaniu, czy:

- 1) certyfikat zagraniczny został wydany przez ten organ certyfikujący, który został do tego upoważniony w umowie międzynarodowej albo w porozumieniu;

2) zastosowane przy wydaniu certyfikatu zagranicznego przepisy i wymagania nie były łagodniejsze niż bieżące wymagania SARPów ICAO określone w mających zastosowanie do tego certyfikatu załącznikach do Konwencji ICAO;

3) w certyfikacie zagranicznym umieszczono wpisy dodatkowe, wymagane przez Konwencję ICAO, o każdym odstępstwie od obowiązujących SARPów ICAO opublikowanych w załącznikach do Konwencji ICAO, jeśli takie odstępstwa występują;

4) w procesie certyfikacji podmiotu zagranicznego obcy organ certyfikujący przestrzegał zasad i procedur ustalonych dla tego procesu w *ICAO Manuals*;

5) obcy organ certyfikujący prowadzi skuteczny nadzór bieżący nad posiadaczem wydanego przez niego certyfikatu.

§ 53. 1. Uznanie certyfikatu może nastąpić, jeżeli badanie, o którym mowa w § 52 pkt 3—5, przeprowadzono przed zawarciem umowy międzynarodowej lub porozumienia niepodlegającego ratyfikacji, zawierających klauzulę o wzajemnym uznawaniu certyfikatów i świadectw, zaś umowa ta lub porozumienie zawierają klauzulę o prawie do przeprowadzania takich badań w okresach pięcioletnich, pod rygorem wygaśnięcia ważności certyfikatów i świadectw państwa, w którym takich badań nie przeprowadzono.

2. Prawo do przeprowadzania badań okresowych, o którym mowa w ust. 1, powinno wynikać z zasady wzajemności zawartej w takiej umowie międzynarodowej lub porozumieniu.

3. W przypadku kiedy umowa międzynarodowa lub porozumienie nie zawiera klauzul umożliwiających przeprowadzenie badania albo upłynął termin badań, o których mowa w ust. 1, badania dokonuje się w trybie określonym w rozdziale 15.

§ 54. 1. Badanie, o którym mowa w § 52 pkt 3—5, polega na sprawdzeniu, czy:

1) przepisy umawiającego się państwa są zgodne z bieżącymi SARPami ICAO określonymi we właściwych dla danego certyfikatu załącznikach do Konwencji ICAO, a procesy certyfikacji są prowadzone zgodnie z procedurami podanymi w odpowiednich *ICAO Manuals*;

2) obcy organ certyfikujący posiada zdolność prawną, materialną i organizacyjną do zapewnienia efektywnego zarządzania procesami certyfikacji, przestrzega procedur certyfikacji oraz prowadzi okresowe i doraźne kontrole zdolności posiadacza certyfikatu do ciągłego spełniania wymagań ustalonych dla utrzymania ważności tego certyfikatu w przepisach odrębnych;

3) metody dokumentowania przeprowadzonych przez obcy organ certyfikujący procesów certyfikacji i czynności bieżącego nadzoru, a w szczególności dokumentowania skuteczności działań pokontrolnych, są zgodne z zaleceniami ICAO.

2. W przypadku uznawania certyfikatu zagranicznego wydanego przez właściwą instytucję wyspecjalizowaną, oprócz audytu tej instytucji, przeprowadza się także audyt organu obcego państwa, który sprawuje nadzór nad tą instytucją, obejmujący zbadanie i ocenę zdolności prawnej, materialnej i organizacyjnej tego organu do sprawowania efektywnego nadzoru nad właściwą instytucją wyspecjalizowaną w zakresie jej czynności wykonywanych w związku z prowadzeniem procesów certyfikacji i sprawowaniem bieżącego nadzoru nad posiadaczami wydanych przez tę instytucję certyfikatów, jeśli zawarta umowa międzynarodowa lub porozumienie tak przewiduje.

§ 55. Pozytywny wynik badania, o którym mowa w § 52, Prezes obwieszcza w Dzienniku Urzędowym Urzędu. Obwieszczenie powinno zawierać:

- 1) tytuł i datę zawarcia umowy międzynarodowej lub porozumienia niepodlegających ratyfikacji, zawierających klauzule o wzajemnym uznawaniu certyfikatów i świadectw w lotnictwie cywilnym;
- 2) nazwę państwa i nazwę obcego organu certyfikującego, którego certyfikaty są przedmiotem uznania za ważne na równi z certyfikatami polskimi;
- 3) datę upływu ważności terminu badania, o którym mowa w § 53;
- 4) wykaz nazw certyfikatów uznawanych za ważne na równi z certyfikatami polskimi w trybie § 52.

§ 56. 1. Certyfikat zagraniczny, potwierdzający spełnienie wymagań JAR, wydany przez uprawniony do tego organ obcego państwa, będącego pełnym członkiem JAA, uznawany jest w trybie § 50 ust. 1.

2. Uznanie certyfikatu zagranicznego, o którym mowa w ust. 1, następuje z chwilą ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Urzędu obwieszczenia zawierającego wykaz certyfikatów potwierdzających spełnienie wymagań JAR.

3. W wykazie certyfikatów zagranicznych, o którym mowa w ust. 2, podaje się:

- 1) oryginalną nazwę certyfikatu zagranicznego;
- 2) numer identyfikacyjny certyfikatu zagranicznego;
- 3) nazwę i adres posiadacza certyfikatu zagranicznego;
- 4) nazwę organu obcego państwa, który certyfikat zagraniczny wydał.

4. W przypadku wystąpienia opóźnienia w publikacji wykazu, o którym mowa w ust. 2, certyfikat zagraniczny, potwierdzający spełnienie wymagań JAR, może być uznany po okazaniu go Urzędowi i po potwierdzeniu jego ważności.

5. W przypadku upływu terminu ważności certyfikatu zagranicznego stosuje się przepisy § 58.

§ 57. Polski podmiot może korzystać z usług posiadacza certyfikatu zagranicznego uznanego za ważny na

równi z certyfikatem polskim w trybie § 56 ust. 1, jeżeli:

- 1) zakres uprawnień udzielonych podmiotowi zagranicznemu w posiadanym certyfikacie zagranicznym jest właściwy i dostateczny dla wykonywania przez niego określonej usługi na rzecz podmiotu polskiego;
- 2) certyfikat zagraniczny pozostaje ważny w całym okresie korzystania przez podmiot polski z usług jego posiadacza.

Rozdział 15

Tryb uznawania certyfikatów niemających oparcia w wiążącej umowie międzynarodowej

§ 58. Postępowanie w sprawie uznania certyfikatu zagranicznego, który nie ma oparcia w wiążącej umowie międzynarodowej lub porozumieniu zawierającym klauzule o wzajemnym uznawaniu certyfikatów i świadectw w lotnictwie cywilnym, wszczyna się, z zastrzeżeniem spełnienia warunków określonych w § 49 ust. 2, na pisemny wniosek:

- 1) zainteresowanego podmiotu zagranicznego — w odniesieniu do wyrobów i usług, które mają być przedmiotem jego eksportu na rynek polski;
- 2) zainteresowanego podmiotu polskiego — w odniesieniu do tych wyrobów i usług, które przedsiębiorca polski będzie wykorzystywał do prowadzenia jego własnej działalności w lotnictwie cywilnym w Rzeczypospolitej Polskiej lub za granicą;
- 3) Prezesa — jeśli zachodzi przypadek określony w art. 193 ust. 5 pkt 3 ustawy.

§ 59. Certyfikat zagraniczny podlega uznaniu w całości, wraz ze wszystkimi wpisanymi do niego uprawnieniami, zezwoleniami i ograniczeniami.

§ 60. Wszczęcie postępowania w sprawie uznawania certyfikatu zagranicznego w trybie § 66 następuje po złożeniu przez zainteresowanego pisemnego wniosku i wniesieniu opłaty lotniczej w wysokości określonej w odrębnych przepisach.

§ 61. Wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie uznania certyfikatu zagranicznego, o którym mowa w § 58, powinien zawierać następujące informacje i dane:

- 1) oznaczenie wnioskodawcy, łącznie z jego firmą oraz adresem, a także nazwiskiem, funkcją, numerem telefonu i faksu osoby podpisującej wniosek;
- 2) pełną nazwę i adres obcego organu certyfikującego, który wydał certyfikat, a w razie uznawania certyfikatu zagranicznego wydanego przez właściwą instytucję wyspecjalizowaną, także pełną nazwę i adres organu obcego państwa, który tę instytucję akredytował, oraz funkcję i nazwisko osoby, która sprawuje nadzór nad tą instytucją;
- 3) pełną nazwę oraz cechy identyfikujące certyfikat zagraniczny, który jest przedmiotem uznania;

- 4) oznaczenie posiadacza certyfikatu, łącznie z jego firmą, adresem oraz numerami telefonów i faksu osoby uprawnionej do podejmowania zobowiązań.

§ 62. Do wniosku należy dołączyć:

- 1) kopię certyfikatu zagranicznego podlegającego uznaniu;
- 2) wszystkie specyfikacje i załączniki, jakie obcy organ certyfikujący wydał jako nieodłączne części certyfikatu zagranicznego;
- 3) zgodę posiadacza certyfikatu zagranicznego, podpisaną przez upoważnioną do tego osobę, na podanie się audytowi w zakresie niezbędnym dla zbadania rzeczywistej zdolności posiadacza certyfikatu zagranicznego do spełniania wymagań określonych dla tego certyfikatu w przepisach międzynarodowych, o których mowa w art. 3 ust. 5 ustawy, oraz przepisach państwa akredytującego.

§ 63. W odniesieniu do operacji przewozu lotniczego wykonywanego przez przewoźnika innego niż przewoźnik umowy, przedmiotem uznania jest certyfikat przewoźnika faktycznego, w rozumieniu art. 1 Konwencji, uzupełniającej Konwencję Warszawską, o ujednostajnieniu niektórych prawideł dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego wykonywanego przez osobę inną niż przewoźnik umowy, sporządzonej w Guadalajara dnia 18 września 1961 r. (Dz. U. z 1965 r. Nr 25, poz. 167).

§ 64. W odniesieniu do operacji użytkowania statków powietrznych zgodnie z umową leasingu statku wraz z załogą, przedmiotem uznania jest certyfikat przewoźnika dającego statek powietrzny w leasingu.

§ 65. Uznania certyfikatu zagranicznego, o którym mowa w § 58, dokonuje się po zbadaniu u posiadacza certyfikatu zagranicznego, czy:

- 1) zastosowane przy wydaniu certyfikatu zagranicznego przepisy i wymagania nie były łagodniejsze niż odpowiadające im bieżące wymagania stawiane w przepisach polskich dla uzyskania równoznacznego certyfikatu w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) posiadacz certyfikatu zagranicznego stosuje się do wymagań przepisów międzynarodowych, o których mowa w art. 3 ust. 5 ustawy, oraz przestrzega warunków i ograniczeń nałożonych na niego przez obcy organ certyfikujący w przedmiotowym certyfikacie;
- 3) posiadacz certyfikatu zagranicznego dysponuje dostatecznymi środkami organizacyjnymi, materialnymi, zasobami wykwalifikowanego personelu kierowniczego i wykonawczego oraz technologiami i instrukcjami wykonawczymi gwarantującymi spełnienie wymagań, jakie dla uzyskania i utrzymania ważności przedmiotowego certyfikatu przewiduje prawo polskie, oraz wywiązuje się z zobowiązań umownych wobec podmiotu polskiego przez cały czas korzystania z jego usług;

- 4) posiadacz certyfikatu zagranicznego prowadzi wymaganą dokumentację z działalności objętej tym certyfikatem;

- 5) nie występuje sytuacja wymagająca umieszczenia w certyfikacie zagranicznym wpisów dodatkowych, o których mowa w art. 39 Konwencji ICAO;

- 6) obcy organ certyfikujący prowadzi skuteczny nadzór bieżący nad posiadaczem wydanego przez niego certyfikatu, a jego polecenia są przez posiadacza tego certyfikatu terminowo wykonywane.

§ 66. 1. W przypadku uznawania certyfikatu zagranicznego wydanego przez właściwą instytucję wyspecjalizowaną przeprowadza się audyt także w tej instytucji, zgodnie z zasadami i procedurami ustalonymi w opublikowanych przez ICAO *Manuals*.

2. Audyt obejmuje zbadanie i ocenę co najmniej następujących zagadnień:

- 1) zgodności przepisów, na podstawie których certyfikat zagraniczny wydano, z wymaganiami przepisów obowiązujących w Rzeczypospolitej Polskiej, a w przypadku ich braku — z aktualnymi wymaganiami i zalecanymi zasadami postępowania zawartymi w załącznikach do Konwencji ICAO oraz w ICAO *Manuals*;
- 2) zdolności prawnej, materialnej i organizacyjnej właściwej instytucji wyspecjalizowanej do efektywnego zarządzania procesami certyfikacji, przestrzegania procedur certyfikacji oraz efektywności prowadzonego nadzoru nad kwalifikacjami posiadacza certyfikatu;
- 3) metod dokumentowania przeprowadzonych przez właściwą instytucję wyspecjalizowaną procesów certyfikacji i czynności bieżącego nadzoru, a w szczególności skuteczności egzekwowania poleceń wydanych posiadaczowi przedmiotowego certyfikatu.

§ 67. W procesie uznawania certyfikatu zagranicznego, o którym mowa w § 58, należy zbadać i uwzględnić każdą dostępną informację specjalistyczną, ekonomiczną lub statystyczną pozwalającą ocenić rzeczywisty poziom bezpieczeństwa w państwie akredytacji obcego organu certyfikującego. W szczególności należy zbadać informacje publikowane przez ICAO, JAA oraz informacje uzyskane od organu obcego państwa, który certyfikat wydał.

§ 68. Inspektor prowadzący audyt sporządza pisemny raport z jego przebiegu, w którym umieszcza ocenę zdolności podmiotu do spełnienia wymagań ustanowionych dla uzyskania certyfikatu zagranicznego we właściwych przepisach międzynarodowych i tego państwa, które dany certyfikat wydał. Do raportu załącza się uzyskany w trakcie audytu materiał dowodowy.

§ 69. Prezes może ograniczyć zakres audytu posiadacza certyfikatu zagranicznego albo wydać decyzję o uznaniu certyfikatu zagranicznego bez przeprowadzenia audytu, jeśli istnieją inne dowody, że przy wy-

daniu przedmiotowego certyfikatu zagranicznego zostały spełnione wymagania i procedury określone w rozporządzeniu.

§ 70. 1. Prezes może odmówić uznania certyfikatu zagranicznego, jeśli w trakcie audytu zostanie stwierdzone, że obcy organ certyfikujący nie przestrzegał SARPów ICAO ustalonych dla danego procesu certyfikacji w załącznikach do Konwencji ICAO lub procedur określonych w odpowiednich *ICAO Manuals*.

2. Prezes może cofnąć uznanie certyfikatu zagranicznego, jeśli stwierdzi nieprzestrzeganie przez posiadacza tego certyfikatu warunków lub ograniczeń wpisanych do tego certyfikatu.

§ 71. Prezes może, na wniosek podmiotu, o którym mowa w § 58, przerwać proces uznawania certyfikatu i odmówić wydania decyzji o jego uznaniu. Przerwanie procesu uznawania certyfikatu zagranicznego na wniosek zainteresowanego podmiotu nie upoważnia wnioskującego do ubiegania się o zwrot wpłaconej opłaty lotniczej oraz poniesionych przez niego kosztów procesu uznawania certyfikatu zagranicznego.

§ 72. 1. Uznania certyfikatu zagranicznego dokonuje się, w zależności od okresu ważności certyfikatu zagranicznego, na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy, pod warunkiem że certyfikat zagraniczny pozostaje w tym czasie ważny, a organ certyfikujący nie wprowadzi do niego w tym czasie żadnych ograniczeń.

2. O każdej zmianie polegającej na wprowadzeniu ograniczeń w certyfikacie zagranicznym podmiot, który złożył wniosek o jego uznanie, powiadamia Prezesa, pod rygorem utraty jego ważności.

§ 73. W decyzji, o której mowa w § 72 ust. 1, umieszcza się następujące dane:

- 1) pełną nazwę obcego organu certyfikującego, który wydał certyfikat zagraniczny, w języku, w jakim był on wydany;
- 2) pełną nazwę certyfikatu zagranicznego podlegającego uznaniu, w języku, w jakim był on wydany;
- 3) numer certyfikatu zagranicznego lub inne cechy identyfikujące certyfikat;
- 4) zakres uprawnień udzielonych podmiotowi zagranicznemu w certyfikacie, przetłumaczony na język polski;
- 5) wszelkie ograniczenia oraz warunki, jakie są wpisane do certyfikatu zagranicznego, przetłumaczone na język polski;
- 6) wszelkie ograniczenia oraz warunki, jakie Prezes nałoży w decyzji, o której mowa w § 72 ust. 1, w związku z korzystaniem z tego certyfikatu przez podmioty polskie;

7) datę ważności certyfikatu zagranicznego;

8) datę ważności decyzji o uznaniu certyfikatu zagranicznego.

§ 74. Decyzję o uznaniu certyfikatu zagranicznego za ważny na równi z certyfikatem polskim wydaje się podmiotowi, który złożył wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie uznania certyfikatu.

Rozdział 16

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 75. Certyfikaty, świadectwa oraz towarzyszące im specyfikacje lub zezwolenia wydane przed dniem wejścia tego rozporządzenia w życie pozostają ważne do dnia upływu ich ważności, ale nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy.

§ 76. Dotychczasowe podręczniki certyfikacji i bieżącego nadzoru, stosowane w procesach certyfikacji do dnia wejścia w życie tego rozporządzenia, mogą być nadal stosowane, ale nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy.

§ 77. Certyfikaty zagraniczne, uznane przed dniem wejścia w życie tego rozporządzenia, pozostają ważne do dnia określonego w uznanym certyfikacie, ale nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy.

§ 78. 1. Ośrodki szkolenia lotniczego prowadzące działalność w dniu wejścia w życie rozporządzenia mogą do dnia 1 stycznia 2004 r. prowadzić na dotychczasowych zasadach szkolenie wyłącznie w celu uzyskania licencji dla specjalności:

- 1) pilota turystycznego:
 - a) samolotowego,
 - b) śmigłowcowego,
 - c) wiatrakowcowego;
- 2) pilota szybowcowego;
- 3) pilota balonu wolnego;
- 4) skoczka spadochronowego.

2. Osoby, które przed dniem 31 grudnia 2003 r. rozpoczęły szkolenie w ośrodkach, o których mowa w ust. 1, mogą je kontynuować na warunkach obowiązujących przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, jednak nie dłużej niż do dnia 1 maja 2004 r.

§ 79. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Infrastruktury: *M. Pol*

Załączniki do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 6 maja 2003 r. (poz. 1421)

Załącznik nr 1

WZÓR CERTYFIKATU

RZECZPOSPOLITA POLSKA
URZĄD LOTNICTWA CYWILNEGO

REPUBLIC OF POLAND
CIVIL AVIATION OFFICE

CERTYFIKAT

(wpisać nazwę certyfikatu zgodną z nazwą podaną w § 3 rozporządzenia, w języku polskim)

CERTIFICATE

(wpisać nazwę certyfikatu zgodną z nazwą podaną w § 3 rozporządzenia, w języku angielskim)

Nr PL-

(wpisać numer certyfikatu)

Nazwa i adres posiadacza:

Certificate Holders' Legal Name and Address

.....
(wpisać nazwę i adres posiadacza certyfikatu)

1. Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego zaświadcza, że posiadacz tego Certyfikatu spełnił wymagania przepisów Rzeczypospolitej Polskiej ustalone dla jego wydania w dziale VII ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. — Prawo lotnicze (Dz. U. Nr 130, poz. 1112) oraz wymagania *(wpisać polską nazwę lub oznaczenie wymagań technicznych będących podstawą certyfikacji)* i został uznany za zdolnego do prowadzenia działalności w lotnictwie cywilnym *(wpisać zakres dozwolonej działalności w lotnictwie cywilnym w j. polskim, zgodnie z klasyfikacją określoną w podręczniku certyfikacji)* zgodnie z tymi przepisami oraz warunkami i ograniczeniami wyznaczonymi w towarzyszących mu Specyfikacjach *(wpis opcjonalny, jeśli specyfikacje występują)* oraz w zatwierdzonej przez Prezesa Instrukcji *(wpisać nazwę instrukcji wykonawczej)*.

2. Certyfikat nie może być przekazany innemu podmiotowi i, o ile nie zostanie wcześniej zawieszony lub cofnięty, zachowuje ważność do dnia podanego niżej.

3. Wszelkie zmiany stanu faktycznego i prawnego, w stosunku do ustaleń zawartych w Certyfikacie albo w Specyfikacjach *(wpisać nazwę specyfikacji)*, muszą być zgłoszone Urzędowi Lotnictwa Cywilnego w ciągu 14 dni, pod rygorem utraty uprawnień wynikających z tego Certyfikatu.

1. President of the Civil Aviation Office, certifies that the holder of this Certificate complies with the State certification requirements in force in the Republic of Poland that are required by Part VII of the Air Law Act of 3 July 2002 (OJ No. 130, item 1112) and *(wpisać angielską nazwę lub oznaczenie wymagań technicznych będących podstawą certyfikacji)* requirements to issue this Certificate and has been found competent to conduct *(wpisać zakres dozwolonej działalności w lotnictwie cywilnym w j. angielskim, zgodnie z klasyfikacją określoną w podręczniku certyfikacji)* in accordance with said regulations, conditions and limitations prescribed in the attached Specifications *(wpis opcjonalny, jeśli specyfikacje występują)*, as well as in the *(wpisać angielską nazwę instrukcji wykonawczej)*, approved by President of the Civil Aviation Office.

2. This Certificate is not transferable and unless sooner suspended or revoked, shall continue to be in effect until below stated date.

3. Any changes of the actual and legal status in relation to provisions contained in this Certificate or Specifications *(wpisać nazwę specyfikacji)*, must be reported to the Civil Aviation Office within 14 days under the risk of losing the privileges granted by this Certificate.

ZATWIERDZONO
APPROVED
STRONA WYMIENIONA
PAGE CHANGE APPROVED
WAŻNE DO
VALID UNTIL

PREZES URZĘDU LOTNICTWA CYWILNEGO
PRESIDENT OF THE CIVIL AVIATION OFFICE

WZÓR SPECYFIKACJI

RZECZPOSPOLITA POLSKA
URZĄD LOTNICTWA CYWILNEGO

REPUBLIC OF POLAND
CIVIL AVIATION OFFICE

SPECYFIKACJA
(wpisać polską nazwę specyfikacji zgodną z nazwą podaną w podręcznikach certyfikacji)

SPECIFICATION
(wpisać angielską nazwę specyfikacji zgodną z nazwą podaną w podręcznikach certyfikacji)

Nazwa prawna posiadacza:
Certificate Holders' Legal Name (wpisać nazwę posiadacza certyfikatu)

(Wpisać nazwę certyfikatu w języku polskim)

(Wpisać nazwę certyfikatu w języku angielskim)

Nr PL-
(wpisać numer certyfikatu)

CZĘŚĆ ... Wpisać tytuł części specyfikacji w języku polskim

PART ... Wpisać tytuł części specyfikacji w języku angielskim

STRONA (wpisać numer
PAGE strony)

Wpisać treść specyfikacji w j. polskim, zgodnie z zasadami i wytycznymi podanymi w podręcznikach certyfikacji.

Wpisać treść specyfikacji w j. angielskim, zgodnie z zasadami i wytycznymi podanymi w podręcznikach certyfikacji.

ZATWIERDZONO
APPROVED
STRONA
WYMIENIONA
PAGE CHANGE
APPROVED
WAŻNE DO
VALID UNTIL

PREZES URZĘDU LOTNICTWA CYWILNEGO
PRESIDENT OF THE CIVIL AVIATION OFFICE